

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут управління, економіки та
природокористування
Кафедра фінансів та обліку

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту
Володимир ГОРНИК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 07 Управління та адміністрування
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)

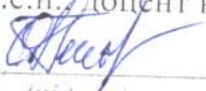
освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування
(назва однієї або декількох)

форма(и) навчання денна, заочна

:

КИЇВ 2024

РОЗРОБНИК силябусу к.с.н. доцент кафедри фінансів та обліку

_____ Ольга ПИЛИПЕНКО
(підпис)

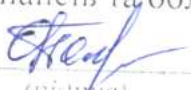
Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри *фінансів та обліку*

Протокол № 1 від 29.08.2024

Завідувач кафедри _____ Анатолій ПУТІНЦЕВ

(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми *Фінанси, банківська справа та страхування*
К.с.н., доцент кафедри фінансів та обліку

_____ Ольга ПИЛИПЕНКО
(підпис)

Рецензії/відгуки (зазначити від кого, за наявності)

⋮

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	Фінанси підприємств, ОК.24
2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	3 рік навчання, 5 семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	4 кредити, 120 годин (30 годин лекції, 30 годин семінари, 60 годин самостійної роботи)
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	Екзамен
6. Інформація про консультації	https://classroom.google.com/c/NTU1NDI5MDkxODAy
7. Мова викладання	українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Пилипенко Ольга Олегівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів та обліку
9. Контактна інформація викладача	pylypenko.olha@tnu.edu.ua
10. Посилання на силабус на веб-сайті Університету	
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Фінанси підприємств - фахова дисципліна для формування компетентностей бакалаврів за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Дисципліна передбачає вивчення базових понять у галузі фінансів та фінансового механізму підприємства, змісту окремих напрямів фінансової діяльності підприємства та їх взаємозв'язку, оволодіння основами методики і базовими прийомами практичної фінансової роботи підприємства.
Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	<i>Мета дисципліни</i> полягає у наданні фундаментальних знань з теорії і практики фінансових

	<p>відносин суб'єктів господарювання, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності підприємства.</p> <p><i>Завдання дисципліни:</i> вивчення сутності й функцій фінансів підприємств, фінансових ресурсів і джерел їх формування; вивчення основ організації фінансів підприємств; набуття навиків фінансових розрахунків; оволодіння методами фінансового планування, оцінювання фінансового стану підприємства.</p>
Пререквізити	<p>Для успішного опанування матеріалу курсу необхідні знання з низки фундаментальних і професійно орієнтованих дисциплін зокрема, «Фінанси», «Гроші і кредит», «Мікроекономіка», «Статистика».</p>
Постреквізити	<p>«Фінансова діяльність суб'єктів господарювання», «Фінансовий аналіз».</p>
Формат проведення дисципліни	<p>В рамках навчального процесу будуть використовуватися форми та методи: тести; командні проекти; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; бесіди і дискусії, кейс-технології.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовується платформа Google Classroom, лекції та семінарські заняття проводяться за допомогою програми електронної комунікації Meet.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватись через Telegram</p>

3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни

Згідно вимог освітньо-професійної програми студенти повинні оволодіти наступними **компетентностями**:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Програмні результати навчання:

РН04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

РН05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

РН09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

РН10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

РН13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

РН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Тематика та зміст навчальної дисципліни

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчального заняття	Форми і методи контролю знань	Кількість годин
Тема 1. Основи фінансів підприємств	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	4
Тема 2. Грошові розрахунки підприємств	Лекція, семінар	усне опитування/тестування /розв'язування задач	6
Тема 3. Грошові надходження підприємств	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	6

Тема 4. Формування і розподіл прибутку	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	6
Тема 5. Оподаткування підприємств	Лекція, семінар	усне опитування/тестування/ розв'язування задач	6
Тема 6. Оборотні кошти та їх організація на підприємстві	Лекція, семінар	усне опитування/тестування/ розв'язування задач	6
Тема 7. Кредитування підприємств	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	4
Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	6
Тема 9. Оцінка фінансового стану підприємства	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	6
Тема 10. Фінансове планування на підприємствах	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	4
Тема 11. Фінансова санація та банкрутство підприємств	Лекція, семінар	усне опитування/тестування	4

4. Інформація про індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо фінансів підприємств.

В залежності від кола наукових інтересів студенти готують творче завдання у вигляді аналітичного огляду, яке є основою доповіді на студентській науковій конференції.

Практикум: Складання сенканів про фінанси підприємств, аналіз фінансових звітів, розрахунки фінансових коефіцієнтів, ймовірності банкрутства, вирішення задач за тематикою дисципліни.

5. Технічне та програмне забезпечення (обладнання).

У звичайному режимі навчання вивчення навчальної дисципліни може передбачати приєднання кожного здобувача до навчального середовища Google Classroom, оскільки там розміщуються навчальні матеріали, проводиться тестування, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень, є можливість для

обміну думками.

У режимі дистанційного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувачу пропонується самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

6. Політика дисципліни

- Вивчення дисципліни передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Після здійснення вибору даної дисципліни (для вибіркових дисциплін), вона стає обов'язковою для вивчення та включається до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.
- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із викладачем дисципліни.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Здобувач, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття.
- Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. При цьому оцінка знижується на 10 %.
- Здобувачі вищої освіти мають право скласти екзамен (залік) автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 90-100 балів.
- Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

7. Система оцінювання та вимоги.

Контроль знань студентів здійснюється на семінарських та індивідуальних заняттях, які проводяться з метою відпрацювання поточної заборгованості, або отримання поглиблених знань з окремих питань фінансового менеджменту.

Поточний контроль здійснюється в процесі проведення семінарських і практичних занять. Метою цих занять є перевірка засвоєння студентами теоретичного матеріалу і вміння застосовувати набуті знання при вирішенні окремих завдань, ситуаційних задач. Перевірка може здійснюватися в процесі усного опитування, під час тестування і розв'язання ситуаційних задач на практичних заняттях.

Форми і методи поточного контролю

Форми поточного контролю	Методи поточного контролю
Контроль на семінарських (практичних) заняттях	<ul style="list-style-type: none"> - вибіркоче усне опитування - фронтальне усне опитування - написання диктантів з дисципліни «Фінанси підприємств» - стандартизоване опитування за тестовими завданнями - письмова робота (до 45 хв.) - виконання практичних завдань
Контроль на лекції	<ul style="list-style-type: none"> - вибіркоче експрес-опитування - фронтальне стандартизоване опитування за картками або тестами

Умови визначення навчального рейтингу з курсу «Фінанси підприємств»

Робота протягом семестру	модуль 1	35	ЗМ1	5
			ЗМ2	5
			ЗМ3	5
			ЗМ4	5
			ЗМ5	5
			ЗМ6	5
	модуль 2	35	ПМК1	5
			ЗМ7	5
			ЗМ8	5
			ЗМ9	5
			ЗМ10	5
			ЗМ11	5
			Реферат	5
		ПМК2	5	
Індивідуальна робота, наукова робота			10	
Екзамен			20	

Всього	100
---------------	------------

Оцінювання знань студентів проводиться за національною шкалою та за шкалою ECTS наступним чином:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29		F	необхідне повторне вивчення курсу

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Про акціонерні товариства: Закон України від 27.07.2022 р. № 2465-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#n1985>
3. Грушко В.І. Фінанси: підручник/ В.І. Грушко, О.С. Наконечна, О.Г. Чумаченко; за ред. д.е.н., проф. В.І. Грушко. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 600 с.
4. Пилипенко О.О., Румик І.І. Фінанси підприємства: Навч.-метод. посібник для студентів коледжу. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2011. 236 с.
5. Планування фінансової діяльності підприємств: навч. посіб. / О.О. Непочатенко [та ін.]; Київ: міжнар. ун-т. Вид. 2-ге, допов. і перероб. Київ: КиМУ, 2014. 448 с.
6. Пилипенко О.О. Антикризове управління при реалізації санаційних заходів підприємства / І.І. Румик, О.О. Пилипенко. Вчені записки Університету «КРОК». 2021. № 3(63). С. 51-60. DOI <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-63-51-60>

Додаткові

7. Румик І.І. Теоретико-методичні засади оподаткування суб'єктів малого підприємництва та його вплив на господарську діяльність. Економіка невизначеності: практичний погляд на проблему: монографія / За ред. В.І. Грушка. Київ : Університет «КРОК», 2021. С. 72-135. URL: <https://monograph.krok.edu.ua/books/catalog/book/12>
8. Пилипенко О.О. Фінансове забезпечення підприємств: можливості використання когнітивного моделювання / І.І. Румик, О.О. Пилипенко. Вчені записки Університету «КРОК». 2022. № 2(66). С. 44-52. DOI <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-66-44-52>
9. Пилипенко О.О. Управління фінансово-господарською діяльністю інтегрованих підприємств на інноваційних засадах / І.І. Румик, О.О. Пилипенко. Вчені записки Університету «КРОК». 2021. № 2(62). С. 166-175. DOI <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-62-166-175>

10. Фінанси підприємств : підручник / [А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк та ін.]; кер. кол. авт. і наук. ред. А.М. Поддєрьогін; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». 8-ме вид., перероб. та допов. Київ : КНЕУ, 2013. 520 с.

Інтернет-джерела

11. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>

12. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

13. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

14. Журнал Фінанси України. URL: http://finukr.org.ua/?page_id=17&mode=view&lang=uk&year=2020&issueno=1

Назва теми	Рекомендовані джерела інформації до теми (основна література; допоміжна література; інформаційні ресурси в мережі Інтернет)
Тема 1.	1-4, 8, 10
Тема 2.	4-6, 8, 14
Тема 3.	7-14
Тема 4.	4-8, 10-14
Тема 5.	8-12, 14
Тема 6.	4-6, 8-13
Тема 7.	1-8, 14
Тема 8.	4-8, 10-14
Тема 9.	1-8, 10, 12
Тема 10.	4-8, 10-14
Тема 11.	1-8, 10, 12